

СВОБОДА

LIBERTY

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУССКОГО НАРОДА ВЪ АМЕРИЦѢ И ОРГАНЪ „РУССКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА“

Рѣчь VI.

Мт. Кармель, Па. Четвергъ 22-го Грудня 1898.

Число 51.

Календарь.

Грудень.	4. Мина, сражена Давида стовпника Спиридона еп.
22	Н. ПРАОТЦѢВЪ. Бѣген. Ореста
23	Н. Филиппа. Аполонія
24	Н. Евстагія. Иафла
25	Н. Аггея. Теофанія
26	Н. Свѣтлана
27	Н. Свѣтлана
28	Н. Свѣтлана

Звѣсть.

Незабуваймо гарныхъ проєктѣвъ. — Вѣсти зъ Америки. — Вѣсти зъ Канады. — Гигіена або паука о здоровьѣ. — Повнѣкъ. — Смѣшне. — Заплата за „Свободу“. — Фейлетонъ: Мужичка смѣрть. — Американскій судія. — Оголошеня.

УВАГА.

Хотячѣ приступити до „Союза“ найпосылають вступленя и мѣсячне до касіера:

Mr. Kond. Kotanczyk

Box 127

SHAMOKIN, PA.

И увѣдомлять секретаря по адресу:

Rev. Antony Bonczewsky

10 May Str.

ANSONIA, Conn.

Незабуваймо гарныхъ проєктѣвъ

Въ нашой „Свободѣ“ неразъ вже подношено якій гарный проєктъ, котрый, якъ бы бувъ введеный въ жите, то певно причинивъ бы ся не мало до розвою руской справы въ Америцѣ. Такъ що-жъ зъ того, коли люди по прочитаню, забываютъ на него. А оно такъ не повинно бути.

Ось не давно Н. Дмитровъ подавъ гадку збирания центѣвъ, за котры можна бы посылати хочъ двоухъ або троухъ способныхъ рускиихъ хлопцѣвъ до высшихъ школъ въ Америцѣ.

Чи-жъ се не гарный проєктъ? Каждый зъ читателей признаеть, що такъ. Тажъ рускій народъ въ Америцѣ складаеться зъ самыхъ работныхъ людей и то звычайно такыхъ, що ледви заробяють на жите, то-жъ де-жъ имъ старчить гроша, щобъ могли накладати на высші школы для своихъ дѣтей? А мѣжь рускими дѣтми въ Америцѣ можъ стрѣнути и такыхъ, що ихъ ажъ грѣхъ лишати при шлейфѣ — чому-жъ бы имъ не допомогти и не дати ихъ до высшой науки? Ажъ-жъ якъ выйдуть въ люди то не забудуть и за насъ Русинѣвъ, а стануть намъ въ пригодѣчи то якъ лѣкарѣ, адвокаты и т. д.

Отже, зваживши велику вагу проєкту Н. Дмитрова, мы подносимо его нынѣ ще разъ въ водъзвѣщаемъ до всѣхъ ширыхъ рускиихъ патриѣтовъ, щобъ заняли ся збираниемъ складокъ на згадану цѣль.

Грошѣ можъ заслати до голоу, секретаря „Р. Н. Союза“, Rev. Ant. Bonczewsky 10 May Str. Ansonia, Conn., котрый дастъ въ „Свободѣ“ поквитоване, а центы улюкуе въ касѣ „Союза“.

Збиралсьмо грошѣ для старого краю на розличного рода цѣли, не забуваймо-жъ и на себе. Ту въ Америцѣ жѣймо, то-жъ и ту треба намъ стелити собѣ.

Такъ, якъ бысьмо бачили, що по прочитаню тыхъ стрѣчокъ, нашъ ревнй патриѣты кинуть ся за колектою, а Вс. оо. духовнй пояснятъ сю справу въ церкви на проповѣди.

ВѢСТИ ЗЪ АМЕРИКИ.

Buffalo, N. Y. 14. грудня 1898.

Дня 4. грудня задля великого снѣгу, працювали на колеѣ день и ночь работники, отже въ одномъ бенку розтычивъ наставникъ всѣхъ до работы шуфлювати снѣгъ. По якѣмъ часѣ ходитъ наставникъ и рахуе своихъ работниковъ колько и чи всѣ суть. Спостерѣгае: одного нема. Чекае годину, нема. Потому цѣповъ тамъ, де той мавъ робити, а ту всесть, только его нѣ. Пикъ есть, шуфля есть, а работника нема. Иде далѣе, видитъ, щось чернѣеъ, добуває те чернѣ, ото есть шапка того чоловіка, що ту мавъ робити. Закликавъ работниковъ, шуфлюють снѣгъ и вынайшли того самого, только що вже неживый бувъ, вже бувъ цѣлкомъ замерзненый. Бувъ то якийсь Италианецъ.

Дня 13. грудня на колеѣ New York Central Hudson River Rail Road працювали работники на колеѣ, при томъ нахвѣ тренѣ и забивъ на мѣсцѣ 8 осѣвъ. Працюючій всѣ були Поляки, назвискъ наразѣ не знаю докладно.

„Mouldry“, т. е. водливачи въ „American Radiator Co.“ засновали були юнію, буде тому вже два роки, а тои осени въ новембрѣ почувилсь въ пѣрѣю тай зачали по свому, т. е. заслали письмо до суперинтендента, що якъ не подвысити имъ платню о 30 процентъ, то будутъ змушенй працю покинути, отже по двоухъ дняхъ наряды компанія и суперинтента компанія згодились заплатити имъ 20 проц. болѣше якъ впередъ зарплата и обѣцяла жадныхъ свѣжихъ славянскихъ работниковъ не приймовать

до работы до водливачѣвъ, только тыхъ, котры належать до юнці моулерской. Отже памятайте Русины-работники, що то значить сполучене. Сполучене значить велика сила и народности творить собѣ велику польгу. Поправдѣ чуда доказуютъ, а мы що? Мы жерачимо самй себе, ажъ жаль сердце стискае. Чи мы все мусимо зоставати позаду? Коли дастъ Господь для насъ лучшего розуму? Примѣромъ, хочъ бы и то. Засновалисте братство тамъ св. Іоана Хрестителя въ Буфало. Колькохъ разумѣйшихъ и разумѣйчючихъ свою руску народность, вступили и уложили вкладку членску лишь 25 цент., щобъ и бѣднй могли вступити, але дармо, нашъ чоловікъ пропе кварта нѣмъ дастъ на добре дѣло. Були тамъ крайне, суть и будутъ, поки Буфало буде, а все будутъ поневѣрнйи водъ чужихъ людей, если самй себе не пошануютъ. Разъ брата до дѣла, вже досыть насъ бѣда ся нашла, снѣшѣтъ подтой покровъ „Св. Іоана Хрестителя“, уповайте на него, любѣть оденъ другого, знайте, щосте Русинами, якъ брата одноу немыкы, знайте, що, если вы тамъ на Black Rock сполучитесь до одноу, хоть невеликою купочкой, то велике добро можете для себе, а и для вапшихъ краянѣвъ и дѣтей зрѣбити, только будьте одна душа, приступѣть всѣ щодо одноу до братства, якъ жѣнки, мужѣ, дѣвчата и хлопцѣ, самотнй чи жонатй. Дайте знати, щосте Русины и разумнй люди, не дайтесь вынимъ народамъ завстыдаться, а хто може най и до „Союза“ приступае, бо то есть одинока наша правдиво-руска, якъ то кажутъ въ старомъ краю, хлопска институтія, котра

при малѣй вкладцѣ дае досыть добру запомогу, бо \$600, словами шѣстьсотъ дол. посмертного, а кромѣ того всякй користи въ случаю калѣцтва и т. д.

Еще разъ васъ прошу дорогой брата родимцѣ и Русины, приступайте до братства и до „Союза“, або хоть до одного зъ тыхъ, а будете споминати доброго приятеля, що васъ заохочавъ до того и не пожалуете, не бойте ся, що вапа праця пойдѣ марно якъ тамтымъ разомъ за пригношаматного Стефаньского, о котромъ слухъ пропавъ, бо тамъ чурвае надъ тымъ порядкомъ досыть сильна рука, котра не дастъ, недоуститъ до жадныхъ дефравдацій, того же будьте певнй. Я маю въ Бога надѣю и въ васъ, що водъ нового року всѣ якъ оденъ мужъ приступите до братства св. Іоана Хрестителя въ Black Rock Buffalo, N. Y.

Лишь спогадайте, колько центѣвъ зложилисте зарѣкъ в тыхъ колько мѣсяцѣвъ, а тыхъ квотрѣвъ нѣхто зъ васъ бувъ при собѣ такъ чи такъ не водложивъ, а если булѣте были всѣ водъ разу вступили зъ высшю по 50 цент. вкладкою, колько были вы малы? Осудѣть самй! Только четверо.

Я знаю, що суть тамъ еще поряднй люди, котры до того часу не приступаютъ до братства, а то дятлого, що суть на другыхъ, котры тамъ належать, не добрый, але не дбайте на нихъ, вступѣть, а водъ нового року оберете собѣ добрыхъ, новыхъ представитѣльв, ко три будутъ малы доврѣе у васъ, а вы у нихъ и будете все all right.

Тымчасомъ будьте здоровы.

Правдолюбъ и народовѣдъ.

Lansford, Pa. Decem. 11, 1898.

Прекрасный знакъ хрестіаньской ревности и любви къ своей св. церкви показали поч. члены тутешняго Братства Пр. Дѣвы Маріи. Они пѣзъ вдѣчности до великой своей Патронки, купили оденъ прекрасный образъ, выражаючій Рождество Богородицѣ, котрый днесъ торжественно бувъ благословеный и водданый своей цѣл. Велику радость чули мы днесъ всѣ, бо очевидно переконались о томъ, що еднѣсть въ организованѣмъ братствѣ приноситъ намъ не только тѣлесну корысть, але и душевну; оно зболѣшае мѣжь вѣрными любовью до своей св. церкви, бо они старають ся бути щирными и пожиточными еи дѣтми.

По водповѣдноу св. проповѣди, заняли запрошенй кузове и кумы свое мѣсце коло цвѣтами украшеного образа и водбулось торж. благословене. При концѣ высказавъ нашъ любимый о. П. П. Кешелякъ такъ одушевлену проповѣдь, котра на всѣхъ насъ зрѣбила великій впливъ и переконала всѣхъ присутныхъ о корысти не только тѣлесной но и душевнѣй еднѣсти въ братствѣ.

За причинену намъ ту душевну радость, най приймуть щирну нашу подяку перше настоятелѣ згаданого братства и всѣ его члены, най благословитъ Богъ ихъ спасительнй труды и старанья воздасть имъ милостивй ихъ жертвы и заховае ихъ на добро св. матери церкви и народности нашой на многая и благая лѣта! Дякуемо еще и кумамъ за ихъ трудъ и щедроту, нашому отцю духовному и всѣмъ присутнымъ братствамъ изъ щирого сердца.

Користне було то торжество якъ намъ такъ и св. церкви нашой, бо зъ жертвъ кумѣвъ лишилось для нашой церкви \$120.

Зъ нами Богъ!
Л. МОШТА, — ГОАНЪ ДОВОШЪ,
секр. — пред.

ВѢСТИ ЗЪ КАНАДЫ.

Достохвальна Редакціо!

Прошу помѣстити отспѣхъ колько словъ въ „Свободѣ.“ Можѣ вже декотрому зъ читателей „Свободы“ и навучилось читати тѣ вѣсти зъ Канады, але даруйте, намъ канадійцамъ, думаю, що певно нѣ, а наколи и насъ е певна горстка, що читае, тожъ даруйте, якъ де-шо и вы про насъ почувете. Вамъ тамъ въ Сполученыхъ Державахъ инакше видѣть ся, вы побольшѣй части разомъ живете, тожъ и новинъ гукъ — а мы якъ яке слово водъ нашего почуемо, такъ и все. До того кождый еще дуже молодой, хоть въ якихъ лѣтахъ бы не бувъ. Отъ що лише поклавъ хатину, такий фѣстъ придбавъ до городовъ. Отъ звычайно, якъ на поле або по канадійски сказавши, на фармѣ.

Отже, що нового, спытаете, коло насъ водѣть ся? Такъ не богато, але все таки де-що призборуе ся. Перша новина та, що намъ водъ року осѣвшимъ, уже лучше веде ся. Кто не лѣнувалъ ся, такъ е и худоба коло хаты, тай у хатѣ що треба.

— Що чувати Василю? пытаю — а що-жъ, каже — гараздъ. А якъ-же було торѣкъ въ маю, якъсьмо ся видѣли въ Виннипегу?

— О, бѣгме, тогда было круто, я похвѣвъ до Дау-

(Продолжене на другѣй сторѣ).

МУЖИЦКА СМЕРТЬ.

Оповѣдане въ покутеского жита.

(Дальше.)

IV.

Якъ выйшли зъ канцелярїи, то Грицѣха докоряла ще дорогою чоловікѣви. Грицѣ пристававъ тай слухавъ мовчки докорѣвъ, наче той водъ, що самъ наставляе шію въ ярмо.

У Івана на воротахъ поставали Ахтемій тай старый Михайло. Они приходили що свята и що недѣль до Івана. Михайло, самъ неписменный, державъ у спѣлцѣ зъ Ивановѣмъ газету. Имъ вычитувала Иванѣха.

— Я бы еѣ державъ самъ газету, — говоривъ Иванъ, — але що-жъ? То ще молоде: соромливѣе дуже. Якъ бы еп другй жѣнки взяли на языкы за газету, то она бы зъ сорому вѣдай подѣ землю провалила ся.

У селѣ не мае нѣхто нѣякои тайны. А ще така справа, якъ Грицева, що его „Корѣвъ“ хоче зо свѣта зогнати, то она и малѣй дитинѣ не була невѣдома. Тымъ то Грицѣха не розповѣдала всего наново.

— Иду, люди, иду торбы шити! — проповѣдала. — Затерявъ, запроторивъ усю працю. Адѣтъ: ворогъ пускае дѣти поподѣ платы!

Грицѣ спробувавъ боронити ся:

— Та що жъ я? Корѣвъ наваживъ ся на мое жите!

— Вороже лукавый! Що брешешь? — перечешила Грицѣха. — Та тебе заставлявъ Корѣвъ

що недѣль пѣчата? Та тебе Корѣвъ бивъ у шію, абысь зичивъ у него грошѣ?

Справдѣ Корѣвъ не заставлявъ Грицѣ бѣ до чого: не будо що водповѣдати, тому Грицѣ потягъ ся мовчки за жѣнкою до дому.

Корѣвъ выйшовъ зъ канцелярїи и, не вважаючи зовѣсь на люди, говоривъ самъ до себе по жидѣвски. Михайло насѣвъ ся на него:

— Корѣпе! Ты зъ громады жѣишь тай людямъ пакости робилъ? Таже якъ бы люди на тебе не робили, то ты бы не мавъ зъ чого жити. Ты обещуешь чоловікѣ, якъ павукъ, тай высисаешь пѣзъ него кровь, якъ павукъ зъ мухи.

Корѣвъ ставъ:

— Я вспоминаю ся за своимъ. Я ему давъ готовй грошѣ на долоню. То моя праця, я ихъ нѣгде не вкравъ.

— Не вкравъ, але и не заробивъ. Мы, работнй люди, продукуемо грошѣ, а вы, легкѣбыты, ужиткуете.

Михайло мавъ привычку послугувати ся книжными словами, що ихъ выслушавъ зъ газеты. Вѣнь такъ привыкавъ до тыхъ словъ, наче бы ихъ уже змалку переймивъ тай бувъ перекопанный, що кождый розумѣе тѣ слова.

Иванъ такожъ вмѣшавъ ся до бесѣды. Вѣнь Корѣпови выкавъ; взагалѣ нѣякого не обижавъ, але вмѣвъ чемными словами захвати въ самй печѣнки.

— Таже вы Борухъ, уважайте, що въ Грицѣ дѣти е. Вы его не пустите въ нѣвецъ, бо ему вже не богато належитъ ся, але его дѣти. Якъ вы чужимъ дѣтлѣмъ, такъ Богъ вашимъ. Та не

школа дѣтей? Що они мають покутувати за вашй грѣхъ? Таже вашому Михулови вже вѣдай двацѣтй рѣкъ, бо вже ослѣпъ на праве око.

Всѣ три злобно подѣмѣхнули ся. Жиды звычайно калѣчатъ сыновѣвъ, абы ихъ звѣльнѣти водѣ войсковѣй службы.

Корѣвъ не почувавъ ся до грѣха:

— Най покутують дѣти за мой грѣхъ: я нѣякого грѣха не маю. Вспоминати ся за своимъ, то не грѣхъ.

Вѣнь водѣйшовъ, не вважаючи, що Михайло ажъ огнемъ сыпавъ, такъ резонувавъ:

— Отакъ то люди сходять на бѣду! Та Грицѣ Богу духа виненъ: позничивъ сотку, вертай двѣ, такъ якъ бы ему на оборѣ процента росли. Кажуть: маешь суды, борони ся. Якъ-же бѣдному чоловікѣви боронити ся? Разъ: не мае вѣтки (таже то коштуе), а друге: блавать часъ. Прийшовъ на термѣнь: погодѣмъ ся, то и погодѣмъ ся; двѣсть, най буде и двѣсти, лишь абы не було тяганыни. Але де-?! Вѣнь теперъ, ади, якоп загнущъ: банкомъ пужае, помѣрокъ бы бравъ. Достоту якъ той дѣдко, що кажутъ, якъ чоловікѣви прикро тай не можѣ собѣ рады дати, а дѣдко тицѣ пинурокъ у руки, ще и на шію заложить.

— А якій ставъ маючій, — заговоривъ маломовный Ахтемій. — Та кажутъ, що вѣнь у нашомъ селѣ такъ заботатѣвъ.

— На маешь! — перебивъ Михайло, — таже я тямлю, якъ вѣнь зайшовъ у наше село. Кажу вамъ, драмки не мавъ на собѣ. А якъ узявъ ся на гандель та назбивавъ сумы суменнй. Тай де вѣнь только маества назбивавъ? Таже въ селѣ и не видко только маества.

— Якъ не назбивати, якъ лупитъ зъ остатного, — сказавъ Иванъ.

— Тай нема тому нѣякого припору, — говоривъ Михайло. — Чоловѣкъ, що працюе, та ему вже на роду написано, абы зъ него шкѣру лупити. Робить вразъ пѣзъ воломъ на нивѣ, а прийде ся збирати — нема що. Поле не вродить та хапай ся хоть бритвы: дають у банку, бери въ банку. Тисне банокъ, то ты пытай милосердноу душу, абы заратувала. Тай лучишь саме на порядного лупія, бо добрый чоловікъ такъ само мѣе зъ голоду, якъ ты. Залѣзешъ лихваревы въ руки, то-съ господаръ изъ его ласки, доки ему до влодобы, абы-съ бувъ господаремъ.

Иванъ пряткнувъ: R 101
— У судѣ такожъ нема рады: его право! Ему дадутъ вырокъ, а ты, бѣднй чоловіче, хоть изъ моста та въ воду.

— Тай то ще не смѣи тамъ рыбу ловити, бо заарендували, — сказавъ маломовный Ахтемій тай засмѣявъ ся мужицкимъ смѣхомъ, що только голосъ нѣбы смѣе ся тай губы стягаютъ ся до смѣху, але по обличю зовѣсь не познати, що то смѣхъ.

Щирнй смѣхъ дуже рѣдкій тай тому непродлчнй. Щирнымъ смѣхомъ смѣе ся примѣромъ дѣвча до хлопця зъ любощѣвъ. Але люди кажутъ, что оно не смѣе ся, только шкѣритъ ся.

— Чого шкѣришь ся, не видишь, що ягнѣта въ озимнѣ? — кричатъ на таке дѣвча и вважають за большй грѣхъ, то что оно шкѣритъ ся, якъ то, что не шпильуе ягнѣта.

Всѣ тутъ постановили пустити Корѣпа въ газету, хоть Михайло бувъ перекопанный, что всего того не спсавъ бы и на воловой шкѣрѣ.

„SVOBODA“
(LIBERTY.)
Weekly Paper.

The only Russian political Newspaper published in this Country; circulating in all parts of the United States and Canada, wherever the Russian language is spoken and is the best advertising medium.

Published every Thursday at Mt. CARMEL, PA. by the „SVOBODA“ Publishing Co.

All communications should be addressed to:

„Svoboda“
Mt. CARMEL, PA.
P. O. Box 13.

Предплата річна 2.00
До старого краю..... 3.00

**Всѣ дописи в гроші про-
симо высылати підъ адресу:**
То „SVOBODA“
P. O. Box 13. — Mt. CARMEL, PA.

НАША ГАЗЕТА ВЫХОДИТЪ ПО
ТЪЖДНЯ ВЪ ЧЕТВЕРЬ.

Entered the post office at
Mt. Carmel, Pa. as second
class mail matter.

Купуйте книжки!
Въ редакціи „Свободы“
можно достати слѣду-
ющіи книжки:

Канадійска Русь
Написавъ Н. Дмитровъ
Цѣна 10 цт.

Образки зъ Америки.
Написавъ Бузько.
Цѣна 10 цт.

**Народный рухъ Ав-
стро-Угорскихъ Ру-
синовъ Ч. І.**
Написавъ М. Павликъ.
Цѣна 15 цт.

**Конституція Сполуч.
Державъ Півноч-
ной Америки.**
Написавъ Ст. Макарь.
Цѣна 10 цт.

**Де-що про права и су-
ды въ Сполуч. Дер-
жазахъ, а особен-
но въ державѣ**

Пеннсилвенія.
Написавъ д-ръ Юліянъ Чулка.
Цѣна 10 цт.

V.
Гриць лежавъ слабый. Нѣхто не мавъ навѣтъ надѣбъ, що вѣнь подужае. Пришовъ часъ, треба вмирати.

— Отъ Банатъ умирае, — говоривъ Михайло до Ахтемія.

— Тай я чувъ. Та вже нема ему виходу?

— Де вы взяли ся! Таже то старовина. Найлшше що найменше тай уже по нѣмъ. То ще дивно, що ще досп катае ся.

Кѣлька день після того зѣхавъ до села здакуційникъ за податки. По селѣ зойкъ и плачь: „Веруть гицьки за дачку!“ Се такъ само, якъ бы хто пустивъ чутку, що иде чума и холера и пожежа. Одного обобрали до сорочки, другому забрали муку зъ корыта, а Дмитро на цасте два мѣсяцѣ тому погорѣвъ. Пришовъ до него здакуційникъ, а въ него хата нова: чотыри стѣны ще немащеня. Коли-жъ бо чортова овечка на городѣ заблєля. Здекуційникъ за голосомъ: ажъ пасе ся на городѣ овечка тай двое агнятъ коло неѣ, ще и копичка сѣнца стоить. „Твоѣ вѣдѣ?“ „Мои!“ „Твоѣ сѣнце?“ „Мое!“ „Забяраймо!“ Тай забрали зъ присяжнѣмъ.

Дмитро почѣхавъ ся въ голову:

— Кротъ твоѣ гаде! Чого я такой дурный? Та не выгнати менѣ було вѣдѣ въ поле!

Ему, разумѣ ся, не лишло ся нѣчого ишого, лишь жѣнку сварити. Жѣнка такожъ не мовчала тай Дмитро въ той способъ розваживъ свое сердце. Потому пришовъ до переконаня, що ему властиво було не жѣнку але здакуційника насварити.

(Продовжене зъ сторони першов)

рhin лише зъ трома долярами, но сего року уже лучше, заробилось 100 дол., купивъ корову, мавъ красну огородовину та бараболу, купивъ жѣнцѣ тамъ що треба, а самъ иду троха заробити гроша, все лучше, якъ сидѣти дармо въ хатѣ.

— А що-жъ тамъ, чи не тягне до старого краю?

— О, бѣгме и думка нема, якъ бы-мъ ся уродивъ тутъ.

— О! бѣдному лише жаги тутъ, не бѣи ся анѣ посѣпаки, анѣ нѣякон дерилицѣ.

Возьми фарму, маешъ топъ земляцѣ доволѣ, е де выорати, е де полагти, сѣна вкосити тай зимою не бракве патыка для нашего брата рай, тай годѣ. Лише хитому маркѣтно зъ початку, що зъ грѣшми прийдѣ, бо то, якъ ся каже, було ся газдою въ краю, а тутъ и кумъ Гриць, що бувъ въ старѣмъ халуупникѣмъ, тежъ менѣ ровня. — Отже таке, зъ початку такому маркѣтно про таке пусте, якъ то абы и другій не такой, якъ я, але то повели переходить теѣ. Краевѣ грошѣ обѣжати швидко, не встигъ кумъ Данило покрутити ся троха, то сюда, то туда, а соточки минулись, звычайно, якъ въ новѣмъ краю, що ступишь, заплаати за науку.

Ба, каже Иванъ, мы уже и повели зрѣвнались, Данило зъ грѣшми, я безъ грошей, а теперъ буде, що Богъ дасть, отъ заробити ся тай буде намъ обомъ добре.

Кумъ Данило радъ-нерадъ слухае рады Ивановоѣ, бо вѣнь уже цѣлый рокъ робивъ, уже и Англика разумѣ, тай обомъ выходитъ на добре.

Отъ яка бесѣда мѣжъ нашими водить ся. Такъ слушаешъ и ненаслушаешъ ся, думаешъ: отъ благодать, добре що той нашъ братъ выйшовъ зъ неволѣ галляцков, ажъ вѣнь дасть собѣ раду, тай не пропаде.

— Шчо-жъ ще чувати Василлю тамъ у вашѣмъ кутѣ, та вы тамъ живете, де то Англика Sifton назвали?

— Еге, каже Василь, таки тамъ живу, тай де що и мѣжъ нашими можъ почувти нового. Чисѣте чули, що зачинае увихатись якійсь нѣбылопѣ нѣбы чернецъ, чи що, кажутъ, що то Французъ? Богъ его тамъ знае! Якъ бувъ-емъ оногды на его службѣ, то шчо съ тамъ мурко-

тѣвъ, але нѣхто не разумѣвъ, лише народъ, но кѣль-ко тамъ того народу было. отъ скѣлька, вытрѣпчивъ очитай дививъ ся. Зъ чимъ пришовъ зъ тѣмъ и поїшовъ, якъ то кажутъ. Кажуть, що по лацѣнѣ было. Еге, кажу, що такъ. Ну, але ще що робити, пытаю? Ну, та хрестатъ та вѣнчае, але якъ тамъ, нѣхто его не разумѣе. Се не дуже добре дѣло, кажу, якъ бы и слухати кого небудь, тай ще того, що зъ нимъ нѣ въ 7 нѣ въ 9.

— Та вѣнь по троха по нашому морткити наче коза, але се такъ, що смѣялись, а не слухати приходитъ.

— Се, кажу, дѣло не конче розумне. треба намъ подивитись за нашимъ духовнымъ, надъ тѣмъ треба конче намъ застановити ся, бо якъ поїде такъ дальше, то богато такихъ непрощенныхъ гостей буде мѣжъ насъ пхатись. Спершу будутъ казати, що хочуть душечку нациу пасти, але опѣсля якъ завна на насъ поросте, то будутъ стричи дуже файно.

— Чп правда то, що десь тамъ той чернецъ казавъ мѣжъ людьми, абы вѣякимъ свѣтомъ люде въ Сифтонѣ не прїимались школы, що рядъ хоче заложувати. Вѣнь то мавъ казати, шчобы люде лише таку школу заложували, абы учили лише лацѣньскій кесонды?

— Та оно такъ было, каже Василь, тай я чувъ се, але люде зъ сего смѣялись, бо якъ-же, рядъ давъ землю, рядъ припывъ насъ, а мы бы школы не прїимали. Се бы такъ, якъ бы хто голодному дававъ ѣсти, а вѣнь бы не хотѣвъ ѣсти.

— О, мы троха зъ краю знаемо, что то таке кесонды. У насъ звались они лазуиты, се мабутъ таке саме и тутъ. Точнѣсенько, Василлю, се правда, лише мѣжъ старымъ краемъ а новымъ то дуже велика рѣжниця. Тамъ якъ бысьте сказали такому лазуитѣ, что вы его науки не погрѣбуете, якъ стѣи панѣ староста замкнувъ бы весь хоть на мѣсяцъ, тай безъ рекурсу, а тутъ Богу дякувати не то. Хоть якъ бы и який лазуитъ, слухай его не слухай, нѣхто на то не дивить ся, тай нѣхто тобѣ не скаже чи ты поїдешь до неба за его помощю чи безъ его стараня. Право каже: будь човѣкомъ, не роби

другому що тобѣ не мило. Се справдѣ Божа благодать въ такомъ краю, бо не толь-ко човѣкѣ може добитись до кавалка хлѣба, але може деколи и вѣдѣ себе розумне слово сказати, а тамъ бува-ло лише давай та давай и мовчи, а якъ ся водозвешъ, такъ до „Ивановоѣ хаты.“ То-жъ я такъ думаю Василлю, что мы повинни дбати самѣ про себе, а не шчобы другіи се робили. Часъ и намъ бути людьми разумными. Повиннѣсьмо лучитись разомъ, поставити на кож-дѣй нашої осадѣ простору, волуку хату, котра бы служила за церкву тай за школу для старшихъ. Можъ бы ся разъ въ тыждень зойти, помолити ся, библию перечитати, а опѣсля спрадитись якъ бы можъ найлѣпше урлдитись. Я думаю, що всекрѣ будутъ подходить подъ насъ непрощеннѣ гостѣ, тай намъ казати, что поможутъ ставити намъ церкви тай усяку благодать. Та не знати, чому то тѣ Лазуиты такъ за насъ дбають? Та бо вы Василлю подумайте лишь, что кто подходить подъ васъ круто, такъ вѣнь уже шчо съ мае на думцѣ не дуже чисте.

— Ну, та вже я се и самъ думаю. Бувало якъ Мопко до нашего брата загостити, такъ уже чуй, а вѣнь уже его и упугавъ. Такъ и я тутъ думаю, тай кажу оногды до нашихъ, чого то на Богъ знае кого дивитись, отъ хоче пробувати чи бы не удалось ему якъ пмнати для себе, абы насъ очиганивъ по старокраевому! Кажу, нѣкому не даймо зловити.

— Ой правду, правду говорите, якъ бысьмо по такой практицѣ, яку мы перебули въ старѣмъ краю, дались нынѣ зловити въ шпоны якому будъ Лазуитѣ, такъ шкода бы было насъ народомъ звати.

— А що-жъ тамъ Василлю дѣсь, не чулисьте, не приѣздатъ зъ краю люде?

— Та вѣ, каже Василь, де-жъ бы зимою пускавъ ся хто до Канады, таже свѣжій тутъ якъ стѣи, нѣсь водморозитъ. Зима ту крепка, руска.

— Е, что то зима, якъ мае бути най буде, кажу, але чувъ-емъ, что якійсь Москаль зимою до Канады ѣде.

— Еге, каже Василь, и я чувъ, что то якійсь духоборы, вѣдай якійсь погане, чи что такъ?

— Нѣ, Василлю, такъ не треба говорити, не знючи. Оногды кумъ Петро въ Dauphin розповѣдавъ менѣ де-що больше про тѣхъ Москальцѣвъ, а я вамъ хочу де-що про нихъ розповѣсти, бо-жъ то такъ люде якъ и мы, говорять лишь троха не такъ якъ мы, лише то, что ихъ жите далеко горше було якъ наше.

— Ба, якъ каже Василь — лишь якъ знаете, скажѣте менѣ за нихъ.

— Чуешъ, что кумъ Петро добре знае за нихъ тай намъ оповѣдавъ.

Каже Петро: — Отъ незадолго достаемо сусѣдѣвъ зъ Россіи дуже богато, зъ 10.000, тай мають за нами на пѣвнѣчѣ поселитись, тамъ де то Англика такъ бѣжати на фармы, Swan River.

— Ба, что то за люде, чытаю? А кумъ Петро читае якъ зъ книжки: То каже люде, что звать ся духоборы. Попы московскій тай рядъ були намоглись увесь се съ божий люде згубити.

— Ей, каже, се не правда, а де-жъ бы попы православнѣй се робили, бо вже не кажемо царѣ, вмъ усе можна, але поны, что въ Бога вѣрують, абы таке робили, якось не хоче ся вѣрити.

— То-жъ то и е, что не можъ вѣрити, але якъ познати усе, муситъ ся вѣрити. Чуйте, что они самѣ розказують за себе. Нашѣй предкп, каже, познавши вѣру Христову добре, захотѣли такъ жити якъ Христовѣ научавъ. Однакъ скоро нашѣй найшли, что учительъ были фалшивѣ, то-жъ ихъ водкинули, кажучи, что хочуть такъ жити якъ письмо святе каже, а не такъ якъ фалшивѣй слуги божий научають.

То-жъ водкинули они священникѣвъ, а самѣ мѣжъ собою стали читати библию и свѣтати псалмы, водкинули всяки церемоніи, не хрестятъ дѣтей, вѣнчають старшіи въ родинѣ, а ховають самѣ. Шчобы лучше познати науку Христову, не узнають жадного образа рукою човѣка зробленого; дальше спротивились посылати молодцѣвъ до войска, кажучи, что тѣ противить ся науцѣ Христовѣй, бо човѣка убивати не можна. Отъ за таке нашихъ предкѣвъ стали власти церкви православной та царѣ дуже переслѣдувати.

Тысячѣ загинули въ мукахъ страшныхъ, всѣ маетки опѣсла позабрали вѣдѣ нихъ, а якъ узрѣли, что зъ ними иѣчо не вдѣють, позволили имъ выбратись до Канады. Отъ и приѣде велика сила до Канады.

— Се справдѣ якійсь чудный народъ, то-жъ варта бы ихъ близше познати, та оно можна буде и се зробига якъ прийдѣ до насъ.

— Отъ справдѣ уже и за долго розбалакалисьмо ся, такъ здоровѣ були, а може другимъ разомъ де-що зновъ поговоримо.

Е. Иванѣвъ.

**Гигієна або наука о здо-
ровлю.**

Подасъ Д-ръ С. ВЛОМБЕРГЪ.

(Дальше).

про працю зъ гигиєничной точки погляду.

Въ попередній статѣ гово- ривъ я про те, якою повинна бути умислова праця, а теперъ перейду до розвязки цѣкавейшого пытаня, якою повинна бути физична праця зъ гигиєничной точки погляду.

Въ попередній статѣ погляду. Треба знати, что розвязкою того пытаня зъ чисто людской точки погляду, зайати лучшей сучасной умы, котрой для облегченя працѣ и усуненя вызыску робѣт-никовъ зѣ стороны капита-листовъ, проголосили войну капиталови, а для успѣшнѣйшой боры зъ такою всемогучою силою, якъ богатство, сполучились въ товариство, звѣстне подъ назвою социаль демократичной парти, або прїятельствъ робѣт-никовъ и працѣ. Хоть тѣ товариства истнують вже зъ давнѣ-давна, та ихъ дѣ-яльность и успѣхъ стали проявляти ся що ино въ новѣйшихъ часахъ.

Въ нынѣшнихъ часахъ то-вариства прїятельствъ робѣт-никовъ и працѣ, знаходять ся по всѣхъ цивілізованныхъ державахъ, де завдяки бѣль-сторонни правительствъ, таки товариства мають право истнованя и не подпадають переслѣдованю. Мушу ска-зати, что на соромъ людскости, правительствъ ще многихъ державъ, уважають таки товариства шкѣднымъ державному порядку и старають ся нищити ихъ ще въ самѣмъ зародку. Однакъ помимо того всего, идея социаль демократизма крѣп-

шае зъ кождымъ днемъ и зтыгае до себе чимъ разѣ больше приклонникѣвъ.

Борба веде ся досыть успѣшно и, хто знае, може бути, близько те будуче, коли робѣтничѣ пытане буде розвязане на радѣсть робѣтничковъ и на добро всего людства. Впрочемъ полрѣ-бичѣ про идеи социаль де-мократѣвъ, ихъ дѣяльность и резулытаты, интересуючій ся можуть дѣзнати ся зъ книжочокъ, выдаваемыхъ тыми товариствами, а я обме-жусь лишь сказанымъ, бо се воддело бы мене досыть да-леко вѣдѣ цѣли. Скажу ще толь-ко, что розвязка робѣт-ничого пытаня заключае ся въ полекшѣ работы, змен-шеню числа робѣтничѣ го-динъ на день и въ высшѣй платѣ за працю. Если прї-ятельствъ робѣтничковъ и працѣ осягнутъ тѣе, тогдѣ, для робѣтничковъ настане нова ера жытя, котрой завидовати бу-де не оденъ богачъ.

Неразъ можъ чути, якъ люде мѣжъ собою бесѣду-ють: „Нема то, якъ бути богачомъ, котрой хочъ нѣчо не робити, а однакъ вживае свѣта, якъ лишь захоче.“ На те вѣдповѣмъ чатагелямъ звѣстною пословпцею: „не все те золото, что блистѣтъ.“ Не все щасливый той богачъ-нероба. Вѣнь лишь на стѣль-ко щасливый, что не тер-пѣть нужды, но въ усѣхъ иншихъ случаяхъ вѣнь може не щасливый бѣдного и важко-гарючого робѣтни-ка.

Физична праця конечно кождому човѣкѣвои для скрѣпленя душѣ и тѣла. „Sana mens in sano corpore“ (здоровѣ душа въ здоровѣмъ тѣлѣ) каже латиньска по-словица. При физичной пра-ци кружене крови въ орга-низмѣ лучше, а наслѣдкомъ того и апетятъ лучшей и псиѣика свѣтлѣйша. Кождыи знае, что тѣ люде, котры вѣ-чо не працюють, стають ско-ро прибитыми, вялыми, роз-чарованными въ жытѣ, роз-битками тѣломъ и душею и не знаходять наименшой вѣтхи хочъ бы и въ своемъ великомъ богатствѣ, подчасъ коли убогий робѣтничѣ ча-сомъ попоѣсть собѣ порядно, и спитъ несогорше, розу-мѣе, если вѣнь достаточо заробляе, шчо-бъ мати коне-чно потрѣбне, и хто знае, може вѣнь мае больше свѣ-тлыхъ хвилъ, чимъ на видѣ соціаль демократизма крѣп-

Выйшовъ зъ намѣромъ поїти впити ся, але потѣмъ обрадывъ ся, что лѣпше вѣдѣдати сла-бого Гриця. Одно, что Гриць, ему рѣднѣ, а дру-ге, что все лекше, якъ видѣти ся човѣка не-щасливѣйшого вѣдѣ себе. Пошовъ до Гриця.

У хатѣ сидѣли на лавѣ вѣити п Семень, а въ сѣняхъ великій Микита тай малый Микита. Оба ровесники, ще дуже молодѣ газды. Оба втекли вѣдѣ хаты въ новыхъ кожухахъ. Кожухи о-днали. Та на великомъ Микитѣ бувъ той кожухъ кожушищемъ. Великій Микита державъ руки на жавотѣ, а малый Микита державъ руки на кри-жахъ.

Гриця сѣдила на прилѣчку. Хору ногу, обвинену въ куснѣкъ старой ошники, перевязано чорною крайкою, держала на стѣльци. Шкро-мадила бараболу.

Гриць лежавъ на постели жовтый якъ воскъ. Очи мавъ прижмуренѣ, нѣбы спавъ. Вѣддыхавъ тяжко.

Дмитро ставъ собѣ коло Микитѣвъ.

Вѣйт боявъ ся, абы ему котрой не поста-вивъ отсе пытане: „Шчо вы за вѣйтъ, коли зво-ляете на таке лухійство въ селѣ?“ Тому бала-кавъ изъ Семеномъ за збѣже.

— А я вамъ кажу, — говоривъ вѣйтъ пово-ли выразно, — что нове збѣже то оно не до на-шого поля. Правда, оно выдатѣйше, але напр.: зводитъ ся борзо. Возмѣтъ цаске жыто. Який изъ него хлѣбъ? Чорный, якъ свята земля. А зъ простого жыта, вважаєте, та хлѣбъ бѣлый, якъ пшенишный пытьлований. Я ще маю вѣдѣ не-бѣжчикъ дѣди просте жыто тай ще-мъ его не змѣшавъ. Навмыне держу: на памятку. Такой,

кажу вамъ, хлѣбъ, якъ коли пасха. Тай цаске жыто — ему, вважаєте, въ насъ застудено. Ану, якъ нема снѣгу, а добрый морозъ шарне, то за-разъ цаске жыто — дивѣтъ ся, а оно згорѣло, изжовкло. Бо оно голе на верхъ. Ану возмѣтъ просте жыто, — оно вже рѣдко де е, въ нашѣмъ селѣ лишь у мене — то оно отъ якъ у кожушѣ: зерно въ серединѣ, глубоко. Не боить ся нѣ сту-дени, нѣ морозу.

Гриць отворивъ очи, а Грицяха до него за-говорила:

— Грицю! Ади, люде прїйшли на тебе по-дивити ся. Прїйшли тебе вѣдѣдати. Познаешъ людей?

Гриць вѣдповѣдавъ тихимъ голосомъ. Въ се-рединѣ бесѣды часто приостававъ.

— А чому-жъ бы я людей не познавъ? То что я зъ глузѣвъ зсунувъ ся? Дякувать людямъ, най вмъ Богъ заплатитъ, что вѣдѣдали слабого. Якъ подужаю, то и я имъ у пригодѣ стану.

— Ой, уже тобѣ зазуля не буде кувати! — сказала Грицяха.

— Шчо-жъ бо ты, котрой?... Таже и ще, Богу дякувати, не вмираю. Я ще гадаю самъ помѣ-рокъ подѣ сѣножатами выорати... Отъ поду до Семена та менѣ плуга дадутъ. Дасте менѣ, ку-ме Семене, плуга? Я вамъ вѣдобрю въ салапе.

— Чому? Дамъ. Кобы здоровѣ! — вѣдповѣ-вѣвъ Семень.

— А видѣшь, жѣнко. А ты бы менѣ за жи-вота похоропъ справляла... Отъ подаѣ менѣ лѣп-ше воды, бо мене спрага пече.

Грицяха зачала рушати ся, абы встати и во-ды подати, але великій Микита не давъ ѣи ру-шати ся.

— Сидѣтъ Грицяхо, сидѣтъ. Заки вы зъ но-гою рушите ся, то Грицѣви вже и вѣдхоче ся воды.

Вѣнь узавъ квартиру, зачеръ воды тай понѣсъ Грицѣви. Гриць подсуновъ ся поволи выше на подушки и поднявъ ся трохи. Губы ему такъ изжовкли, что не можъ було вѣдрѣжнати ихъ вѣдѣ лица. Здавало ся, что нема въ нѣмъ и крапель-ки крови. Узавъ квартиру, але не мѣгъ удержати; якъ бы бувъ Микита зъ другою боку не державъ, була бы кварта полетѣла на земаку. Микита на-хиливъ ему квартиру до губѣвъ, якъ малѣй дитинѣ. Гриць приклавъ уста до кварты, але и не по-знати було, чи хотъ покушавъ воды. Напоследокъ лишивъ квартиру Микитѣ въ рукахъ, а самъ по-давъ ся обесилений на подушки. На давне мѣ-сце и не пробувавъ зсувати ся. Вѣддыхавъ тяж-ко. Каплѣ поту выступили ему на чолѣ.

— Дякувати, Микито, — шептавъ Гриць. — Добра вода... студена... То-то мене подкри-пила...

(Дальше буде.)

гачь. Вся суть лишь в том, чтоб работа не была через м'ру, не надто важна, а чтоб была полатна. Затымъ именно побивають ся прятель робѣтничковъ и працѣ и хочъ вже не одно выборы въ той справѣ, однакъ, мушу сказати, що чимало ще лишило до желаня та, що мы ще далеко вѣдь идем. (топекъ буде.)

НОВИНКИ.

Дорогі Братя!

Рѣчь 1898 вже кончить ся. Якъ за той часъ наша „Свобода“ заступала нашъ руско-американскій интересы, вы се самы гараздъ знаете, если уважно перечитували кожде число. Та мусите и те ажъ надто добре знати, що жадноу сиравы не доконае ся якъ треба, если вѣсь пляхотнй замѣри розбивають ся о бракъ грошей. А якъ богато ще тыхъ намѣрѣвъ несповненыхъ... Передъ нами якъ разъ теперъ стелить ся велика праця о коло подвигненя просвѣты нашихъ рускихъ братѣвъ. Намъ потреба теперъ выдавати майже що мѣсяця кнржки, полѣпшити выданництво „Свободы“ и другій такий рѣчи, котрй поѣдутъ на добро руского народа. Мы пересвѣдченй, що майже кождый зъ Русинѣвъ про те знае, то жъ не только, що заплатити за „Свободу“ те, що виненъ, заше предплати на рѣчь 1899, а ще и другихъ намавати буде записати собѣ „Свободу“, ту одиноку нашу робѣтничку газету, щобъ за рѣчь находилась она въ рукахъ кождого письменного Русина. Сейчасъ по прочтаню того письма засылайте грошѣ за рѣчь 1898 и на рѣчь 1899. Пренумерата на цѣль рѣчь выносите 2 дол. Адресуйте такъ: „СВОБОДА“ Box 13 Mt. Carmel, Pa.

К. Гарція умеръ

Генералъ Каликето Гарція, славный проводиръ кубанскихъ повстанцѣвъ и провѣдникъ комисіи повстанцѣвъ, высланоу въ цѣль порозумѣня ся зъ правительствомъ Сполуч. Державъ, умеръ дня 11. грудня въ Вашингтонѣ. Гарція призванъ до горячоу подсеона Кубы, прохолодивъ ся заразъ поѣла своего ирбути до Нью Йорку, де набавивъ ся легкого запаленя легкихъ. Подчасъ тои недуги бувъ ще на бенкетѣ, устроеномъ въ его честь, и ту простудивъ ся ще больше, а на слѣдкомъ того наступила смерть. Передъ смертію черезъ кілька годнй лежавъ въ горячдѣ и въ томъ станѣ выдававъ сынови приказы, щобъ той пригатовивъ ся до битвы, котру уявлять собѣ, що слѣдуючоу дня наступитъ зъ 400 Испанцями. Гарція лишивъ на Кубѣ численну роднну, а при смерти бувъ лишь оденъ его сынъ. Небѣжчикъ числивъ 60 лѣтъ и мавъ бути образованымъ чловѣкомъ. Майже цѣле свое жите посвятивъ высвободженю своей вѣтчины зъ подѣ испаньской неволѣ. Тѣло его похоронять тымчасово ту а онедла завезуть на Кубу.

— Чи знаете, що слѣдуюча конвенція „Руско-Народного Союза“ буде на томъ плейѣ, иде буде наибольше членѣвъ? Чи хочете, чтобы у васъ была конвенція? Если такъ, то записуйте ся до „Союза“.

Соціалістъ майоромъ.

Въ мѣстѣ Haverhill, Mass, при выборахъ на майора побѣдивъ большинство 350 голосамъ Jno C. Chase, кандидатъ соціалістичноу партіи. Соціалісты перепроводили ще трехъ своихъ альтернативъ и трехъ консеильманѣвъ. Есть се мабути першій случай выбору соціаліста на становиско першого урядника мѣста.

Chase заявивъ, що буде працювати надъ переведенемъ мѣсячноу програмы своего сторѣнничтва. Поодинокій точкп тои програмы суть слѣдуючі:

- 1) Мѣсто повинно набути уличнй желѣзницѣ, газовой и электричнй заведеня и взагалѣ вѣсь институціи, що служатъ до ужитку публичного. Зарядъ надъ тымъ наведенямъ має бути повѣренный людямъ выбраннымъ черезъ людѣ. Нѣкого не можъ выкинути зъ работы изъ-за політичнхъ переконанѣвъ. 2) Вѣдданне публичныхъ робѣтъ контракторамъ має бути знесене. 3) Робочій день має тревати 8 годнй при наименшій заплатѣ 2 дол. денно. 4) Пенсіи плаченй мѣсятомъ мають бути вѣдповѣднй до часу працѣ. 5) Дѣти, що не можуть выходити зъ хаты задля браку обуви, убраня або поживы, повиннй те все доставати вѣдь мѣста. 6) Мѣсто має спомогати безработныхъ людей не за помогамъ, але давати имъ роботу публичну. 7) Перехрестя желѣзницъ на улицахъ, и все що грозиць здоровью або житю, має бути усунене. 8) Податки мають бути розложены вѣдповѣдно до заможности горожанъ. 9) Тайнй поѣдженя мѣйской рады мають бути знесені. Кождый має право заглянути до книги протоколовъ и дѣзнати ся, якъ котрй раднй голосувавъ. 10) Тайне голосоване въ мѣйской радѣ має бути знесене. 11) Кождый урядникъ може бути усуненый зъ своего уряду черезъ своихъ выборцѣвъ. Вкѣнци и. Chase заявивъ, що свои реформы буде перепроводжувати спокѣйно, легально, безъ жадныхъ насильствъ.

Здоровый желудокъ.

Въ операционной салп проф. Вайнлехнера у вѣднскомъ шпиталп пописувавъ ся французкій „артистъ“ Кліко. Въ присутности кільканайцятьохъ медиковъ прокликнувъ насампередъ тяжку паблю, вѣдтакъ впровадивъ собѣ до желудка ще кілька ишихъ шабель, такъ глубоко, що лишь рука кождоу выставала зъ усть. Вкѣнци выимивъ свой годничникъ и такъ впустивъ его до желудка, придержуючи копецъ ланцуска рукою. Кождый зъ участниковъ приложивши голову до желудка „артиста“, мѣгъ выразно почути, якъ годничникъ правильно тикавъ. Кліко має до 30 лѣтъ, е середного росту и сильно збудованымъ чловѣкомъ. Майже цѣле свое жите посвятивъ высвободженю своей вѣтчины зъ подѣ испаньской неволѣ. Тѣло его похоронять тымчасово ту а онедла завезуть на Кубу.

Внесокъ Лоджа зновъ переправѣ.

Въ конгресѣ зновъ поднесено проектъ Лоджа, щобъ до Сполуч. Державъ обмежити еміграцію, а за те взъять ся посоль Денфортъ, котрй вѣсь, щобъ ту справу поддавати подѣ обрады. Та внесокъ его перенавъ 104 голосами протавъ 100.

Нѣмцѣ выганають чужинцѣвъ.

Недавно тому пруске правительство выдало дунскихъ подданныхъ зѣ Шлезвика, выдалае все австрійскихъ и російскихъ подданныхъ, а теперь выганае навѣтъ Голяндцѣвъ зъ повѣчно-западныхъ околицъ Нѣмечины. Нѣхто не може прускому правительству заборонити того, бо має по своей сторонѣ силу, а та, якъ звѣстно, має въ нынѣшнихъ часахъ першенство передъ правомъ — та будь що будь есть се брутальностью, тымъ больше, що Нѣмцѣ розлазять ся по вѣсьхъ ишихъ краяхъ за працею, а нѣхто ихъ не выкидае звѣдтамъ. Певно, що противъ тои прускою брутальности запротестують интересованй державы, якъ се зробило австрійске правительство, котре дало до зрозумѣня, що поступити такъ само зъ прускими подданными, якъ поступае берлинске правительство зъ чужинцями.

Фантастичнй проекты.

Середъ тысячъ фантастичныхъ проектовъ, що мають увѣичати всевѣтну выставу париску въ 1900 р., годитъ ся зазначити два найфантастичнѣйшій, котрй наибольше выставили на пробу терпеливѣсть членѣвъ выставоноу комисіи. Ходитъ нѣ менше нѣ больше, лише о — устроене въ Парижѣ морл, цѣбы прибувшій на выставу гостѣ могли ужигати морскихъ купелій. Авторъ проекту бувшій ученикъ парискоу політехніки, думает, що при помочи сильныхъ машинъ можна бы спровадити рурами достаточну скѣлькість морскоу воды зъ каналу Ля-Маншь. Купѣль коштувала бы въ звычайнй днѣ 5 франковъ, а въ недѣлю 50 сантимѣвъ и въ сей способъ вѣсь версты населеня могли бы користати въ Парижѣ зъ морскихъ купелій. Уряджене моря коштувало бы дробничю — 25 миліонѣвъ фр. — Ишній проектодавѣць, для котороу такожъ нема нѣчого неможливого, хотѣвъ бы замѣнити лѣсокъ Vincennes на дикій паркъ, въ котромъ замѣсть крѣпкѣвъ и вывѣрокъ ходили бы свободно львы, тигры, леопарды и ишиі хищнй звѣрята. Цѣкава лишь рѣчь, хто тодѣ вѣджавивъ бы ся пойти до того парку.

Спрятнй бордангеръ.

Юзефъ Миклошка, Польякъ, родомъ зъ Перемышлянь, впросивъ ся на бордъ до одной руской вдовы-газды въ Нью Йорку и хотяиъ мае жену въ краю, то обѣцяе зъ нею женити ся; она на столько ему звѣрпла, що дала въ переходокъ \$180. До добы не стало слѣду нѣ по нѣмъ, анѣ по грошахъ, повѣдають, що втѣкъ до краю, а бѣдна суджена залпае ся слезами. — Справа та поѣде на дорогу судову.

— Мекілей бажавъ бы, чтобы архіепископъ Аерландъ ставъ панскимъ делегатомъ на Филиппинахъ. Правительство Сполуч. Державъ вѣдлучить церковь вѣдь державы въ усьхъ забраныхъ краяхъ. Значитъ ся такъ буде, якъ у насъ.

— Масть дѣти? Чому-жъ не запишете ихъ до „Союза“? Коштуе лишь 25 центѣвъ на мѣсяць, а дѣти умирають дуже часто, частѣйше якъ старшій.

Розмова волосетъ.

Е розмовы цвѣтовъ, вальцѣвъ, пальцѣвъ — але розмова волоса? Е й така розмова — але въ Хинахъ. Тамъ е вѣдь вѣковъ звычай, що женщина свое гарне, оливоковымъ олѣйкомъ парфумоване волосе укладае, що фривура свѣдчить, бодай больше-менше не лишъ о еи вѣдѣ, але и говорить. Дѣвчата укладають собѣ волосе такъ, що оно немовъ кличе: „я глядаю мужа!“ Женщина замужна голить бровы, тй „лучки Амора“, и чорнить зубы — для нег сего вже досытъ. Але вдова, котра зновъ хоче вѣддати ся, обвиняе волосе на горизонтально поставлену плоскату иглу зъ заду головы — и така вывава бажаня выйти замужъ належить до добротону. Неодна Европейка певно позавидуе Хинкамъ того звычайу! Правда, непотѣшено опечалена вдова постратъ мужа стриже волосе та зачѣуе въ долину и тымъ немовъ говорить: „навѣтъ не приступай жаденъ до мене!“ — колп-жь волосе вѣдростае и она не чеше его на плечѣ, але вже звязуе на чубку, то знакъ, що еи печаль вже улагодюеть; а якъ уже свое довге волосе повязе на горизонтальну иглу зъ заду головы, тогдѣ волосе ажъ крачить: „Гей! хто мене бере?“

— Дня 12. грудня въ Кансасѣ, Мор. розпочалась рѣчна конвенція робѣтничого товариства „Federation of Labor.“ Зѣ справозданя касіера переконали ся, що товариство стоить финансово незгѣрше. Рѣчний доходъ выноситъ \$21,588, а розкодѣ \$19,197. Въ протягу року се товариство зарядило 260 страйковъ, въ котрыхъ взяло участь 22,311 робѣтничковъ. 189 страйковъ закончено угодоу, 36 програно, а 35 ще тревае. Подчасъ страйку 19,367 робѣтничковъ побирало подмогу.

— Въ Россіи мѣжъ сельскимъ населенемъ заноситъ ся на правдывнй бунтъ. Причиною недоволеня хлопѣвъ російскихъ — се нужда, що вже пануе вѣдь року и не милосердне давлене хлопа урядниками. Правительство російске налякло ся того бунту то-жъ министръ внутреннихъ справъ выдавъ циркуляръ до вѣсьхъ губернаторѣвъ, щобъ тй звѣстыви имъ способами здавили той бунтъ. А они потрафятъ здавити его, такъ якъ теперь нищать штундистѣвъ, котрй посмѣли тряхи инакше почтати Бога, якъ сего хоче російске православіе. Богато людей за те йде въ Сибирь або до арешту.

— Статуты „Р. Н. Союза“ вже готови. Найкождый мѣсяцевый секретаръ напише до голсвного секретара, кѣлько примѣрниковъ ему треба, а сейчасъ зашле ся.

— Уже выйшла зъ друку нова книжочка подѣ заголовкомъ: „Де-що про праву и суды въ Сполуч. Державахъ, а особливо въ державѣ Пеннсильвенія.“ Цѣна тои книжочки 10 цент., а зъ пересылкоу 12 цент. — Хто замовить собѣ ту нову книжочку, най не забуде и за „Конститутоу Спол. Державъ“, бо тй двѣ книжочки доновняють себе взаимно.

С М Ъ Ш Н Е

МУЖИКЪ ТА КУПЕЦЪ.

Увоишовъ мужикъ у крамницю та и гукае до крамаря: — А подай лишъ менѣ оту баньку зъ канхветами. Той и подавъ. Мужикъ понюхавъ-понюхавъ та: — Нѣ, не такй, — подай оту! Той перемѣняе. Мужикъ знову, понюхавши, не вподобавъ.

— Подай онъ ажъ оту! — зновъ гукае. Крамаръ, уже розсердившись, перемѣнивъ и третю. Не донюхавъ ся и звѣдси нѣчого мужикъ, постановивъ баньку та и иде зъ крамницѣ. Взяло зло крамаря, що дурно панькавъ ся скѣлька годнй, то и кричить на мужика: — Куды-жъ ты? а грошѣ давай!

— За що! — пытае мужикъ. — А за те, що нюхавъ, — вѣдказуе крамаръ. Мужикъ вернувъсь, доставъ грошѣ зъ кипенѣ та и стукае обѣ столѣ. Постукавъ, постукавъ та и сховавъ. А крамаръ тодѣ: — На цѣ-жь ты сховавъ грошѣ?

— А якъ-же? — вѣдказуе той, — яка купля, така и плата: я понюхавъ — ты послухавъ, отъ и квиты.

МАТИ И СЫНЪ.

Мати блялась за своего хлопця, щобъ, бува, не скопилось зъ нимъ якого лиха. Отъ разъ у лѣтку иде вѣнъ зъ хлопцями гуляти до ставка, а мати, побачивши, и гукае: — Иди-жь сыну, гулять та Боже борони поти купать ся, бо якъ утопишь ся, то тодѣ и до дому не приходе!

ЦЫГАНОВІ НАЙМЫ.

Наймае цыганъ своего сына у наймы: — Та вѣнъ, — каже, — добра дѣтина, та только одно зъ нимъ лихо — инодѣ й ѣсти не хоче. То вже прошу васъ: якъ що зноровить часомъ, та ѣсти не схоचे — не жалуйте, прошу васъ, нагая на него. А работи — вже чортъ зъ нимъ! — не силуйте, панотче!

ПОЯСНИВЪ.

— Про Бога, Шмульту! Ты продавъ менѣ слѣпного коня, се-жь чисте ошуканство!... — Чуешъ Иване, який ты дѣтвакъ, адже-жь то, що конѣ слѣпый, се жадне ошуканство, то только велике нещасте!...

Заплатили за „Свободу“

Table with 2 columns: Name and Amount. Includes entries like PLEASANT HOME, MAR., CANADA \$1.00; YONKERS, N. Y. 2.00; EDNA, MAN., CANADA. 1.00; KUTY IB. 1.00; MELNICH IB. 1.00; PODRUSKIB MIX. 1.00; WINNIPEG, MAN., CANADA. 2.00; KUPY IB. 2.00; MINNIAPOLIS, MIN. 2.00; DEVOYBINSKIB D. PECKVILLE, PA. 1.00; GIZA PETRO BRANDON, MAN., CANADA. 1.00; BALDUR IB. McABOO, PA. 2.00; KOPIB IB. SLIFTON HEIGHTS, PA. 1.00; ПЫШ IB. MANANOU PLANE, PA. 1.75; МАТИШ П. RAVEN HILL, EDM., CANADA. 2.00; ОЛЕКШІЙ ГР. LISTIE, PA. 2.00; ЮШАКЪ МАХ. SIFTON, MAN., CANADA. 1.00; СВРОТЪ ГР. CHICAGO, ILL. 2.00; КУРИЛОВЪ М. ЯПОВИЧЪ СТ. ГАЛИЧИНА. 3.00; ШАЩИНЪ ТЕОД. 3.00

ПРО КАНАДУ! Кто-бъ хотѣвъ провѣдати докладно про Канаду — най напише до мене. — Самотнй моги-бъ достати тамъ роботу черезъ зиму, а на веснѣ вчасно моги-бъ взяти ся до работы на фирмѣ. Пишѣть на адресу: Rev. N. Dmytriw, 57 1/2 4-th Str. TROY, N. Y.

Юліанъ Копыстьянскій (JULIAN KOPYSTYANSKI) 420 W. Pine st. ШАМОКИНЪ, ПА. Перворяднй саловъ рускій. — Найлучшй напѣтки можна ту достати, якъ: пиво на шклянки и бутельки, вина розмаитого гатунку, горѣвки досконалы, цыгара дуже добры. Пишѣть Братя Русины до своего братчика Юлька. ROYAL BARGAIN HOUSE, 334 Dearbon str. CHICAGO, ILL.

ХТО ХОЧЕ КУПИТИ НАЙНОВѢЙШОУ МОДУ И НАЙЛУЧШОУ РОБОТУ УВРАНЯ ДЛЯ МУЖЧЫНЪ И ДѢТЕЙ ХЛОПЦѢВЪ. Хто хоче набути всяке бѣле такъ верхне якъ и спѣдне, шапки, капелюхи и др. НАЙ ИДЕ ДО ВЕЛИКОГО СКЛАДУ P. A. STIEF-A 11, 13 & 15 North Oak Str. — Mt. Carmel, Pa. У НЕГО НАЙЛУЧШІЙ ТОВАРЪ А ЦѢНА НЕ ВЕЛИКА.

НОВЫЙ РУССКІЙ ГОТЕЛЬНИКЪ Стеванъ Кузьмакъ, на розѣ коло церкви въ ОЛИФАНТЪ, ПА. Запрашае до себе Русинѣвъ-крапанѣвъ на свѣже пиво, добру виску и смаичнй цыгара. Хочешъ выигати доброго труника, заграбъ собѣ въ лѣтѣ-тебѣль и весело поважити си — иди до Стефана. А по найма-пѣтншо, у него шклянки ажъ повѣрѣтѣ.

КАНЦЕЛЯРІЯ АДВОКАТСКА. Юліанъ Чупка. Поладжуе вѣсь справы судовы въ Америцѣ и въ Европѣ, а спеціально въ Галичинѣ. Полномочіе. Розмовити ся можна по руски. Посытати ся або писати подѣ адресоу: Julian Czupka, L. L. D. 44 BENNET BUILDING, WILKESBARRE, PA. Въ недѣлю можна розмовити ся зъ д-ромъ Чупкою въ его помещиканю 49 Carey str., Wilkes Barre, Pa.

РЕСТАВРАЦІЯ И КАВЯРНЯ. TROMETTER'S (Трометтеръ) Cor. Rock & Sunbury str. SHAMOKIN, PA. наиротивъ National Bank. Свѣдана, Обѣды, Вечери. Въ кождомъ часѣ можна достати такъ горячй якъ и зимнй перекуски. Потравы прилагодженй на европейскій способъ, дуже смачно. Услуга пыльна и солидна. Осѣбнй покоѣй для родня. — Найлучшй вина, пиво, лікеры, виски и вѣсь можливй напѣтки. Цѣна дуже мала. Препоручае ся вѣсьмъ сюреставрацію, а передовѣсьмъ приздѣльмъ. Пишучій сей адвертайсментъ ручить за Трометтера.

Америкавський судія.

„New York Journal“, з дня 7. грудня с. р. подає слѣдуюче:

Справа водбуває ся в Wilkes-Barre, Pa. в офіс марового судія (скавера).

„То вы стаете ту передомою вже 12 разъ оскарженій о побите своєї жєны“, каже скаверъ Donohue, до Frank-a Overfield-a, високого, плечистого, зъ червонимъ, водъ пятаки носомъ, драбуги.

„Перепрашаю, але вы мьлате ся, пане скаверъ, бо не 12-тый, але 15-тый разъ“, водповѣдає зъ насмѣшкою обжалований.

„Такъ?!“, каже судія, „но то вже болѣше не може повторити ся. Послати васъ до вьязницѣ, где властиве для васъ мѣсце, не оплатити ся. Однакъ я спробую иншого способу покараня васъ. — Колько маете лѣтъ?“

„38“, водповѣдає Френкъ.

„Well“, каже скаверъ, „я емь старшій о 10 лѣтъ, однакъ такъ тебе поколочу и дамъ тобѣ таку смачну перекуску, якоїсь еще нѣколи не кушавъ! Здѣймай сурдуть!“

Здѣймаючи такожъ зъ себе сурдуть и кладучи его на стѣлу, зѣйповъ скаверъ зѣ своего президіяльного крѣсла и станувъ на серединѣ салѣ.

„Кождый зъ васъ нехай пильнує при дверяхъ и нѣкого анѣ впустил анѣ впустил“, крикнувъ скаверъ до своихъ двохъ констаблѣвъ, а звертаючи ся до свѣдковъ и другихъ оскарженыхъ, котры находили ся вь сали, а було ихъ надъ 40 людъ, „если котрый кмѣшає ся менѣ ту теперъ вь мое дѣло, то всѣхъ васъ кажу заразъ позамыкати до арешту. Френкъ Overfield, готовъ? Ставай!“

И безъ жадныхъ дальшихъ заходжѣвъ, всунувъ скаверъ оскарженому, колька такъ здоровенныхъ кулаковъ, що той мовъ колода, покотивъ ся на землю. По хвильцѣ, абравъ ся однакъ зъ землѣ, та водвѣдаючи ся скаверомъ, всунувъ ему колька норядныхъ ударовъ вь лице.

По скаверъ не лѣнливый, приперъ вь коротцѣ Френка до стѣны, дальшими кулаками загнавъ его на лавки, а вь концѣ однимъ сердечнымъ штурханцемъ поваливъ его помѣжъ свѣдковъ. Присутній свѣдки впроть рычали зъ радости, клали ся на землю зѣ смѣху, свистали, били брова, а коли Френкъ водъ удару скавера, найшпове ся мѣжъ ними, тѣ выскепедовали его зъ помѣжъ себе — розумѣсь кулаками, на вольне мѣсце. Зъ права и зъ лѣва стали сыпатись удари на бѣдного Френка. Теперъ скаверъ приперъ Френка до кутика и ту повстала мѣжъ ними завьята борба, подчасъ котрой оба упали на землю. Однакъ скаверъ позѣоставъ на верху и почавъ такъ щиро обрабляти лице, носъ и где ся понало Френка, що той вь концѣ просивъ о помиловане.

Заспаный (бо скаверъ мае короткій воддыхъ) пытає скаверъ Френка, чи буде ще коли бити свою жєну? Той на колѣнахъ присягає, что се вже нѣколи не повторити ся. Великодушный скаверъ увѣловъ Френка водъ

всякои дальшой кары, однакъ той представлявъ такий сумный видъ, що милосердїе збирало чоловѣка дивлячи ся на него.

Публика мовъ бы збожеволѣла, такъ била брана и здавало ся, що тому пь концѣ не буде. Скаверъ задоволеный зъ себе, поглянувъ явъ побѣдоносецъ, вокрытъ по сали, тай узрѣвъ David-a Rowland-a, такожъ оскарженого о бате своєї жєны, якъ той хотѣвъ вь найтемнѣйшій кутчочкѣ сховати ся передъ страшнымъ скаверомъ.

„Давидку“, каже скаверъ, „я троща змучивъ ся, однакъ надѣю ся, що ты скорыставъ зъ той науки, яку я давъ ось що теперъ Френкови и емь перекопаний, що ты такожъ не будешъ болѣше бити свою жѣнку. А теперъ махай до дому!“

Lehigh Valley R.R.

In Effect Nov. 13, 1898.

Пасажерскі тренъи зъ Mt. Carmel до Buffalo, Scranton, Elmira, Wilkes-Barre, White Haven, Hazleton, Mauch Chunk, Allentown, Bethlehem о год. 7:23 и 9:42 до полудня; а 12:28 и 4:40 по полудни.

До Philadelphia и New York о год. 7:18 до полудня и 12:28, 4:40 по полуд. До Centralia, Shamondah, Mahanoy City, Pottsville, Hazleton и до всѣхъ стаяцій вь околицяхъ вуглевыхъ о год. 7:18, 9:42 до полуд. и 12:28, 4:40 по полудни.

До Shamokin о год. 7:30, 11:30 до полуд. а 2:20, 6:42 и 9:56 по полудни.

Експресові тренъи до Philadelphia и New York о год. 7:18 до полудня; 12:28 и 4:40 по полудни.

Тренъи до Mt. Carmel. Зъ New York о год. 8:15 до полудня и 4:10 по полуд. Вь недѣлю о год. 1:00 по полудни.

Зъ Philadelphia о г. 4:10, 9:00 до полуд. и 4:50 по полуд. Вь недѣлю о год. 1:10 по полуд.

Зъ Pottsville о год. 9:45 до полуд. 12:35, 5:05 и 8:10 по полуд.

Зъ Wilkes-Barre о год. 8:00 до полудня, 2:58 и 5:35 по полуд. Вь недѣлю о год. 2:58 до полуд.

Недѣлний тренъи до: Philadelphia и New York о год. 9:12 до полуд. и 5:55 по полудни.

Недѣлний тренъи до Shamokin о год. 10:20 до полуд. и 7:58 по полуд. CHAS. S. LEE, Gen'l Pass. Agent, R. H. WILBUR, General Supt.

УВАГА: Кто хоче ѣхати на Вестъ, най купити собѣ тикетъ на лигайску жєлѣзницю, бо найтупшыя и найвыгоднѣйша. По близши информации удыайте ся до: J. BEN GOULD, Agent L. V. R. R. Mt. Carmel, Pa.

ОДИНОКИЙ РУССКИЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ YONKERS Лазоря Сиротяка.

Lazor Sirotiak, 48 Washington str. YONKERS, N. Y.

Хто не знає Лазоря Сиротяка? Вѣнь мае красно зарядженый сторъ, гросерню и бучерню.

Посылає грошѣ до всѣхъ частей свѣта скоро, танько и безпечно.

Хто изъ земляковъ хотѣвъ бы водѣхати до старого краю, нехай зайде по дорозѣ до Сиротяка и купити собѣ шифкарту у него а вѣнь водпроводитъ его ажъ на шифъ.

Пашо давати ся адрати жидѣвскимъ агентамъ по Нью Йорку? Идѣтъ до своего!

ЗВѢСТНЫЙ СЛОВЕНСКИЙ АДВОКАТЪ (лоерь) Катлявъ и Некарда (Cattlin & Nekarda)

309 Broadway NEW YORK, N. Y.

Сей адвокатъ выправує нагороду водъ компаній, если-бъ котрого зъ робѣтниковъ або убило або покарѣчло. Рѣвно жъ прїймає всѣ криминальный и цивильный жалобы.

T. TALPASZ

ТЕОДОЗИЙ ТАЛПАШЪ РУССКІЙ РЕСТАВРАТОРЪ — II —

ГОТЕЛЬНИЦІЙ. 246 Pearl Str. Shamokin, Pa. Недалеко рускои илебаніи.

Доброй вечеръ друже мой! — Добрый вечеръ, свате! А куда такъ спѣшите? — До Талпаша, брате!

Шо за Талпашъ? Звѣдки водѣтъ? — Та-жъ крапцѣ пашъ милый — У него всѣ Русины — Подкрѣпляютъ силы...

— Шо за брандъа ѣ пиво тамъ! — Обходитъ ся файно! — Обслужує явъ братами! — Танько падывчайно!

СВОЙ ДО СВОГО! ЕФРЕМЪ Лучковецъ. E. INDEPENDENCE near VINE STR. вь Шамокінъ, Па. — РУССКІЙ ГОТЕЛЬ. —

Чистенькій тамъ готель зѣ всякими выгодами. Пиво, вино, виска, темперъ и другій напоѣ все свѣжій и найлѣпшого гатунку. Услуга чємна и солидна. Склянки великїи и малїи пѣсля вьодобы.

Люде! Вже часъ покинути чужихъ, а пора вже себе самыхъ подпомогати.

Руска бучерня. — Russian Meat Market — OLYRHANT, PA. КУЗЬМЫ СВАЛЫ.

Гей рускій господинѣ, чи не перестанете вы вже разъ куцувати у чужихъ? Та по що тягати ся за чужими, коли у своего Русина такъ само всего достати можна.

А отъ погляньте! Тамъ вь Олифантѣ есть вашъ рускій бучеръ Кузьма Свала. Має вѣнь свѣжєе, добре, тане мѣсо невякого рода. Розвѣзвь вь часъ и пунктуально.

Ану-жъ зайдѣтъ до него и попробуйте водѣ него куповати мѣсо, а певно не пожалуете!

Едмундъ Лембикъ (Edmund Lembik) 13-15 EAST MINE STR. HAZLETON, PA. — коло диня —

має салюнъ, де можна достати дуже доброй горѣвки, пива и всякихъ напоѣвъ.

Е. Лембикъ есть такожъ публичнымъ и отаромъ, тожъ хто потребує повномочія або мае яку грунтову справу вь старѣмъ краю, най удасть ся до него.

Адже-жъ каждый знає Лембика, най иде до него.

Dr. S. Blumberg, 1707 Carson str. PITTSBURG, PA.

Кождый то знає, що вь Америцѣ шукають за такими докторомъ, котрый покончивъ свои науки вь старѣмъ краю. Д-ръ Блумбергъ вьывчивъ ся за лѣкаря на университетѣ вь Варшавѣ, а зложивши испытѣ державный вь Филадельфїи о-сѣвъ вь Питсбургу. Дуже добрый докторъ. Розмовити ся можна по руски, англійски, нѣмецки и польски. — Якъ хорый зайде до него, заразъ выздоровѣе!

Коло лигайского дѣпа есть рускій готель, одинокий на цѣле мѣсто рускій готель. Чистенько тамъ, всякій напоѣ, якъ виска, пиво, румъ, темперъ и ин. дуже добрый и здоровый. Кто хоче переночувати, знайде тамъ чисте дѣлжко пь чємну туалету.

А ну Русины! Чимъ будемо все ходити по чужихъ людяхъ и за свои грошѣ по кутяхъ стѣити?

Hotel HETMAN CHMIELNICKI Alex Halaburda, Mt. Carmel, Pa.

Коло лигайского дѣпа есть рускій готель, одинокий на цѣле мѣсто рускій готель. Чистенько тамъ, всякій напоѣ, якъ виска, пиво, румъ, темперъ и ин. дуже добрый и здоровый. Кто хоче переночувати, знайде тамъ чисте дѣлжко пь чємну туалету.

А ну Русины! Чимъ будемо все ходити по чужихъ людяхъ и за свои грошѣ по кутяхъ стѣити?

СЛАВЯНСКІЙ САЛЬОНЪ.

Викторъ Вилушь, 104 Morris str. JERSEY CITY, N. J.

Поручає свой густовно урядженый салюнъ землякамъ. Все свѣжій напоитки а то: пиво рѣжнородного сорта, якъ I ageer, пильзеръ (импортованный зъ краю). Rochester, Ale, виска, темперъ и лѣкеры найлучшого рода, вина дуже добры, краєвъ и заграничній и всѣ минеральны воды, добрый цигара. Есть тамъ Pool Room (простора и хороша водвѣлена биллардова сая — на мѣтонги и забавы). Услуга чємна и солидна. — Шклянки великїи поимю дорожѣ.

СВОЙ ДО СВОГО! ЕФРЕМЪ Лучковецъ. E. INDEPENDENCE near VINE STR. вь Шамокінъ, Па. — РУССКІЙ ГОТЕЛЬ. —

Чистенькій тамъ готель зѣ всякими выгодами. Пиво, вино, виска, темперъ и другій напоѣ все свѣжій и найлѣпшого гатунку. Услуга чємна и солидна. Склянки великїи и малїи пѣсля вьодобы.

Люде! Вже часъ покинути чужихъ, а пора вже себе самыхъ подпомогати.

Руска бучерня. — Russian Meat Market — OLYRHANT, PA. КУЗЬМЫ СВАЛЫ.

Гей рускій господинѣ, чи не перестанете вы вже разъ куцувати у чужихъ? Та по що тягати ся за чужими, коли у своего Русина такъ само всего достати можна.

А отъ погляньте! Тамъ вь Олифантѣ есть вашъ рускій бучеръ Кузьма Свала. Має вѣнь свѣжєе, добре, тане мѣсо невякого рода. Розвѣзвь вь часъ и пунктуально.

Ану-жъ зайдѣтъ до него и попробуйте водѣ него куповати мѣсо, а певно не пожалуете!

Едмундъ Лембикъ (Edmund Lembik) 13-15 EAST MINE STR. HAZLETON, PA. — коло диня —

має салюнъ, де можна достати дуже доброй горѣвки, пива и всякихъ напоѣвъ.

Е. Лембикъ есть такожъ публичнымъ и отаромъ, тожъ хто потребує повномочія або мае яку грунтову справу вь старѣмъ краю, най удасть ся до него.

Адже-жъ каждый знає Лембика, най иде до него.

Dr. S. Blumberg, 1707 Carson str. PITTSBURG, PA.

Кождый то знає, що вь Америцѣ шукають за такими докторомъ, котрый покончивъ свои науки вь старѣмъ краю. Д-ръ Блумбергъ вьывчивъ ся за лѣкаря на университетѣ вь Варшавѣ, а зложивши испытѣ державный вь Филадельфїи о-сѣвъ вь Питсбургу. Дуже добрый докторъ. Розмовити ся можна по руски, англійски, нѣмецки и польски. — Якъ хорый зайде до него, заразъ выздоровѣе!

Коло лигайского дѣпа есть рускій готель, одинокий на цѣле мѣсто рускій готель. Чистенько тамъ, всякій напоѣ, якъ виска, пиво, румъ, темперъ и ин. дуже добрый и здоровый. Кто хоче переночувати, знайде тамъ чисте дѣлжко пь чємну туалету.

А ну Русины! Чимъ будемо все ходити по чужихъ людяхъ и за свои грошѣ по кутяхъ стѣити?

J. BOBKOWSKI

ПРЕДПРИЕМЦЯ ПОХОРОНѢВЪ.

Вынаймає такожъ керчи на похоронѣ, хрестинѣ и весѣля по дуже низкихъ цѣнахъ.

300 PEARL and MULBERRY st SHAMOKIN PA. Удавайте ся вь потребѣ до него.

УВАЖАЙТЕ, ВО И ТО ВАЖНЕ! Кто бы мавъ деяке правъ най не ходити по покупныхъ жидѣвскихъ, такъ званныхъ глумачахъ, але най удасть ся до правдивого адвоката Виляма Воколека, вь Скрантонѣ. Вѣнь залагоджує всякїи справы вь кортѣ, а и сторокраєвъ и зъ нимъ можна розмовити ся по руски.

Адресъ его такий: W. Vokolek ATTORNEY AT LAW, 502 Lackawanna Ave. COR. WASHINGTON AVE. Scranton, Pa.

Иванъ Глова. JOHN GLOWA (POSTMASTER) Excelsior, Pa.

ОДИНОКИЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ EXCELSIOR. Всякїи потрібнїи рѣчи до жита, якъ такожъ убраня майнерскїи и звычайнїи можна купити. Посылає такожъ грошѣ до всѣхъ частей свѣта, скоро, танько и беспечно

Продає шифкарты. Не водѣ нынѣ вже знаютъ люде солидного Ивана Глова.

ВЕЛИКИЙ КОМПАНИЧНЫЙ СТОРЪ Russian Mercantile Co. Ltd. — ВЪ — Shamokin, Pa. 327 Shamokin st.

Наибольшій рускій компанічный сторъ вь Америцѣ. Заложеныи ще вь роцѣ 1889, а теперъ побольшеныи, украшеныи и на ново урядженыи. Новый дѣмъ великїи, краснїи, котрый компанія купила 1896 року за \$18.000

показує, що може компанічна работа. — Всѣ розумнїи Русины належатъ до тои компанїи, купуютъ зѣ своего власного стору значить, спомогають самыхъ себе. — Мѣсячно обертає сторъ сумою \$2000.

Заряджає нимъ: Теодоръ Федько

LAUER BREWING CO. вь READING, PA. ЗАЛОЖЕННЫЙ 1866 року. — Вырабляє 25.000 бочокъ мѣсячно.

Пиво одного зъ найлѣпшихъ броварѣвъ вь Pennsylvania „LAUER BREWING CO.“ есть вольне водѣ всякихъ примѣшокъ, и для того есть найздоровнїимъ. Завсѣгды одной и тои самой доброты и прїемного смаку и есть споряджане подъ зарядомъ одного зъ найздѣбнѣйшихъ и досвѣдченыхъ пивоварѣвъ.

Вырабляє вь найлѣпшомъ гатунку Porter and Lager Beer, Stock Ale, Old Brown Stout and Porter in Vaults.

Сальонѣсты и приватнїи родины повиннїи замавляти пиво лишень вь броварѣ: LAUER BREWING CO. READING, PA.

Dr. John Szlupas РУССКІЙ САЛОНЪ Петра Серафима „на новѣмъ мѣстѣ“ вь Шамокінъ, Па.

Где актъ где, але у Серафима то уже може найлѣпшо забавити ся и порядку склянку пива выпити. Кто у него лѣшь разъ буѣтъ, не хоче болѣше нѣгде войти, только до него. Має такожъ файно вѣло, где можна водбувати мѣтинги, а и потаццѣности собѣ.

Хочешъ мали „good time“ иди до Петра.

Продажа рускихъ книжокъ и библиотекъ.

Хочете купити собѣ книжку, яку любѣ загадаєте, або записати собѣ газету зѣ старого краю, пишѣтъ на адресу:

A. Wasserman, 29 Clinton str. near Stanton str. NEW YORK, CITY.

У него можна достати розмнѣтїи словари и подручнїи до науки англїйского языка и фотографии славянскихъ людей. — Вѣнь такожъ опралає книжки дуже танько и добро.

O. Murdza & Bro's 46. Second st. MT. CARMEL, PA. О. МУРДЗА и БРАТЪ.

Сторъ заосмотренный вь найлѣпнїи товары, спровадженый вьпроть зъ найпершихъ складѣвъ. — Майже всѣхъ Русинѣвъ вь Mt. Carmel заосмотрює вь живности. Продає такожъ одагч майперскїи и посылає грошѣ до старого краю танько, точно, скоро и беспечно.

Свой до своего — а до чужого не пѣхай ся. Жидѣвъ оминайте вь чѣлка!

Гаврилъ Малнякъ Гуртовный складъ (Wholesale) 20 Market st. SHAMOKIN, PA.

Має завсѣгды на складѣ свѣжєе добре пиво вь великихъ и малыхъ бочѣвахъ зъ найлучшихъ броварѣвъ, горѣвки (whiskey) и лѣкеры пайлѣпшого гатунку

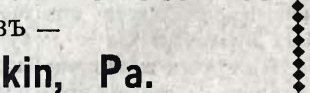
Братя! замовляйте у своего!

William D. Chmielewski, 231 E. Centre str. SHENANDOAN, PA. Панове салюнѣсты зъ Шенандоръ и всѣ, що хочете набути для себе виски, пива, темперу вь большій скѣлькости, зайдѣтъ до В. Хмѣльовского и замовляйте напоитки у него. — Най по зараблюють зъ васъ чужїи, дайте заробити своему, божъ Хмѣльовскїи честный и справедливый чоловѣкъ — „Свободу“ пренумерує.

Купуйте у него!

MT. CARMEL — ЦѢ ЧИТАЙТЕ!

Хочешъ ѣхати на проходѣ? Маешъ хрестинѣ? — Справляешъ весѣле? Потребуешъ погребника?

Вь тыхъ всѣхъ выпадкахъ удавайте ся до: C. Lukashewicz, Cor. 3-d & Maple Str. Mt. CARMEL, Pa., а вѣнь обслужать васъ совѣстно.

Іосифъ Пейко РУССКІЙ ГОТЕЛЬНИЦЪ — Cor. Commercial & Franklin Street — вь ШАМОКІНЪ, ПА. Запрошує всѣхъ Русинѣвъ до себе на свѣжєе пиво и лобру вѣску. Хочете добре забавити ся, идѣтъ до Пейки. Чекаєшь на стрѣткару, зайдѣ до Пейки, а нѣколи не змѣтєусишь, бо кара иде попри самїи дверѣ.

Учѣте ся, браты мои! И чужому научайтесь, Думайте читайте, И своего не дурайтесь! Т. Шевченко.

Всюды нѣвечить ся правда, Всюды панує брєхня, Вь вашихъ лишъ сердцахъ, о брата, Най не повстане воля! Изъ Франко.